

2012. október 20. - **A napokban volt 59 esztendeje, hogy 1953. október 16-án spanyolországi emigrációjában elhunyt Nyirő József. Botrányba fulladt újratemetési kísérlete óta – a magyarság nagy-nagy szégyenére – nem tudni, hogy hamvai jelenleg hol vannak, és hogy mikor térhet végre örök nyugalomra a saját szülőföldjébe.**

Az alábbiakban felidézünk a köztudottan „náci-nyilas”, és ezért mindmáig agyonhallgatott nemzeti emigráció lapjaiból három korabeli nekrológot, amelyekből – a róla írt számtalan judeo-bolsevista hazugsággal ellentétben – valós képet kapunk, hogy ki volt a székelyek nagy apostola.

Fenyőbojt egy kopjafára

Az erdélyi hegyeket immár befödi a hó újra. Hallgatnak az erdők, csendesek a völgyek, s lassan a zúgó vadpatakok is suttogóvá csendesednek, mielőtt a havasi tél némasága reájuk omlik egészen.

Ebben a csendben most egyszerre egymás felé fordítják sokat próbált fehér fejüket az ormok. A mély barázdák kisimulnak homlokukon, s szólanak egymáshoz:

„Valaki itt jár közöttünk! Ismerős! Hazajött egy lélek, aki oly hosszú idők óta úgy elemlegetett bennünket, s mindig közénk vágyott vissza. Most itt van! Látjátok-e, testvérek? Ügyeljétek csak!”

Benéz a völgyekbe, erdők aljába, fel a bércekre s jöttére lám – a Nemere készülődő vihara is szelíd fuwallattá jámborul, hogy a fenyvesek zúzmarás fáiról le ne verje a fehér díszet, mert ünnepi köntösben kell fogadni Nyirő József hazatért lelkét.

Mindig hazavágyott az idegenből, Erdély hegyei, fenyvesei, pizstrángos vadpatakjai közé. Nekünk, vele együtt bújdosóknak is hányszor jósolgatta, üzengette, hogy hazamegyünk. De ő biztosan! Mert ő még tüzet akar tenni az erdélyi havasokon, patak partján, erdő szélén... Szentfelségével elvégezte már a dolgát; most otthon van! Megtalálta a Hada kútján a hazafelé vezető mesgyét.

Azóta már benézett a fenyveserdők aljába csinált kicsi tanyákba. Bé a nyárádmonti, küküllőmenti udvarházakba s bé a marosmenti, boronafából ügyeskedett kicsi bogárhátú házakba. Számba veszi népét. Számba veszi az életet, s azokat is, akiknek nevét már csak a kopjafák mondják.

Azután felszáll ismét a havasokba, hogy tüzet tegyen, újraélessze a lármafák kihunyó lángját, s vigyázkodjék népe felett, amíg az idők végezetén az utolsó székely is mellé sorakozik Csaba királyfi seregében.

Józsi bátyánk! Hogy eltávoztál közülünk, nehezebben viseljük a számkivetettség szomorú sorsát. A mi bánatunkat — mert kevesen vagyunk — kevesen is értik. Csak úgy magunk. Egymás között. S a könnyünk is csak úgy befelé folyik, de a befelé omló könnyek sokkal sajnóbbak. Ezekre az idő nekünk enyhülést már nehezen hoz. Árvábbak lettünk, árva népnek idegenbe szakadt árva gyermekei.

De Te vigyázkodj otthon! S kiáltsd mégegyszer — immár az Örök Biró mellől — a sorsunkon bellérkedőknek a fülébe, hogy vigyázzanak ők is! Vigyázzanak Erdély népével s más kis népekkel, melyek őket maguk vérén-sorsán tették világ érdemtelen uraivá, mert a fölénk emelt sírhant bizonyosan bétemeti őket is!

Pihenjen idegen földben porladó tested békében, Józsi bátyánk! Lelked, szellemed az otthonnal, szülőfölddel még jobban összeköt bennünket s tudjuk, hogy arra most már Te is

vigyázol.

Mondd el otthon, hogy mi kevesen, szétszórta, idegenbe kényszerült fiai Erdélynek, most fűzünk össze szemenként egy láncot, hogy az omló sziklát megkössük, a széthullott kéve néhány kalászát újra marokba szedjük.

Mondd el otthon, hogy most itt, idegen földön végre megragadjuk egymás kezét, hogy azt soha többé el ne engedjük!

Adjon ehhez nekünk szellemed bizodalma, erős akaratot! Mutassa nekünk az irányt a népek harcának zajló tengerén egy csodálatos, szép szigetre, újra feltámadott, szabad, felejtethetlen Erdélyünkbe!

Cseh Ferenc

(Új Magyarország, 1953. december hó)

Nyirő Józsefről emlékezem

... Messze esik ide a madridi temető, ahol egyszerű, frissen ácsolt fakereszt alatt pihensz — kedves Jóskám —, barátom és sorstársam. Se koszorút, se virágot küldeni nem tudnék — helyette küldöm e pár soros megemlékezést szegényes sírhantodra —, s tudom, szeretettel fogadod, mert az istenáldotta tehetségednél csak áldott szerénységed volt nagyobb.

Emlékszel? 1943-ban történt — még hittünk a győzelemben. Napokat töltöttünk együtt a császárvárosban — Bécsben. Vendégek voltunk. A német birodalmi sajtófőnök vendégei — mi, magyar írók és szerkesztők. Egyhetes kongresszusát tartotta a császárvárosban a tengelyállamok sajtója — németek, olaszok, magyarok, horvátok, románok, szlovákok stb. A rendezőség nagy programot agyalt össze számunkra; látogatás a schönbrunni kastélyban, díszelőadás a világhírű bécsi operában, fogadás a herceg Schönborn-palotában, a történelmi múzeum meglátogatása, Savoyai Eugen ragyogó palotájának s a palota műkincseinek megtekintése — és ehhez hasonló szép és parádés programpontok.

Az előkelő Bristol szállóban utalták ki szállásunkat, és reggelenként külön autóbuszok vittek bennünket a programban kitűzött ünnepségek vagy fogadások színhelyére. Az első nap fel sem tűnt nekem a nagy sokadalomban, hogy téged sehol sem látalak, kedves Jóskám! ... Ám a harmadik napon már gyötört a kíváncsiság: hol bujkálsz? Miért nem veszel részt a programszerű ünnepségekben? Egy reggel azután, az indulás előtt, tűvé tettem a szállodát, kerestelek mindenütt. Az volt a titkos szándékom, hogy rábírlak, legalább Schönbrunnba gyere ki — lássuk együtt és élvezzük együtt, hogyan laktak ebben a mesebeli királyi fészekben az egykori magyar királyok, akik egyben Ausztria császárai is voltak! Gondoltam, ha más nem, de Mária Terézia csodás perzsa miniatűr képsorozata csak érdekelni fog! — Utolsó darabjáért a Vitam et sanguinem királynéja egy grófi vagy hercegi uradalommal felérő összeget fizetett ... nehéz selyemre tűvel festett csoda-remek. Ám hiába kerestelek a reggelizőben, majd a szobádban, azután szálloda halljában — de még a portás sem tudta, hol rejtezel. A szerencse mellém szegődött, s a végén mégis megtaláltalak: a kisétterem leghátsó zugában ültél, egyedül; egy kis kerek asztal mellett, a jótékony félhomályban. Előtted egy üveg borocska és egy pohár. És Neked rontottam íziben: ma Schönbrunn van soron — oda csak eljössz? Tagadólag ráztad fejedet, és nagyon egyszerűen, nagyon csendesen csak ennyit válaszoltál: — Nem érdekel engem Schönbrunn sem! Nézd — folytattad —, nem rossz szálloda ez a Bristol; a pincéjében felfedeztem még néhány üveg hamisítatlan badacsonyt és szekszárdit. Ez nekem elég. Kiöntök egy pohárral, és a magyar élet, veríték és föld, napfény, öröm és bánat minden ízét érzem minden cseppjében. És hidd el — ez nekem több és fontosabb itt a császárvárosban is, mint a

Írta: Adminisztrátor

2012. október 20. szombat -

Habsburgok minden kincse, burgja, Schönbrunnja. Én itt, Bécsben is magyarul mondom a Miatyánkot, s ha imádkozom, akkor is arra gondolok, itt, a császárváros kellős közepén is, hogy az én fajtám vére és veritéke építette ennek a városnak sok palotáját és hordta össze a magyar jobbágy a császárok műkincseit, értékeit. A vonat elhozott idáig, de a szívem-lelkem, az odahaza maradt. Én innen, Bécsből is keserves aggódással csak arra gondolok: mi haszna leszen mindebből az én drága fajtámnak?

Ez volt, kedves Jóskám, utolsó találkozásunk. A háborúvesztés azután messze sodort egymástól bennünket. Többé nem láttuk egymást. De ha ma visszagondolok utolsó találkozásunkra a bécsi Bristolban, a lelkem mélyén igazat adok Neked! Nekünk így kell — ezzel a halálos szerelemmel — szeretni árva fajtánkat, nehéz sorsú népünket —, ahogy Te szeretted. Inkább egy kis viskó valahol a Hargita oldalában, mint a Belvedere-palota ragyogása Bécsben. Ha nem így teszünk, ha elfog az idegen szépségek bűvölete — elveszünk. Csak magunkból és csak magunknak élhetünk és építhetünk hajlékot és mindennapi kenyeret. A világ legárvább népe csak a maga árvaságából élhet meg. Amely pillanatban életünk ezen első számú parancsáról megfeledkezünk — elveszünk a népek tengerében.

Most már megértem halálos ágyadon mondott utolsó imádat: Uram! Jó Isten! — Ha testemet nem is, de legalább lelkemet vidd haza a házsongárdi vagy udvarhelyi temetőbe, vagy terítsd le az áldott földön, hogy attól is nőjön a fűünk, szebbüljön a virág... Ámen.

Ráttkay R. Kálmán

(Út és Cél, 1954. január hó)

Most két éve...

† Nyirő József: 1953. október 16.

Két esztendővel ezelőtt az egész magyar nemzeti emigrációt lelke mélyéig megrázta a gyászos hír: Nyirő József, a székely írófejedeleme, hosszas betegeskedés után Madridban elhunyt.

Itt van előttem utolsó fényképe, amely halála előtt 33 nappal készült, melyet azzal a szomorú megjegyzéssel küldött el: „...az a valóság, hogy már csak árnyéka vagyok önmagamnak, s ha véletlenül tükör elé állok, bemutatkozásra nyújtom kezemet a velem szemben levő idegen aggastyánnak...”

Olvasgatom utolsó leveleit, melyeket már remegő kézzel rótt papírra. Intelmül szánta ezeket az öt világrészbe szétviharzott nemzeti emigrációnak.

Az egyik levelében a politikáról így vélekedik: „...Semmiféle politikának, amelynek nincsenek meg az ellenség tiszteletét is kiváltó erkölcsi alapjai, amely nem a nemzet ezeréves jogaira és igazságaira támaszkodik – s ezeket nem emelt fővel és meggyőződéssel képviselik! – nincsen létjogosultsága, se becsülete, se megnyugtató eredménye!”

Az emigráció minden nyomora, nélkülözése, testi, lelki gyötrelmei között is emelkedett lélekkel hirdeti a Hitet: „A ránk szakadt szenvedést a Jóisten akarta így, mert szeret bennünket és meg akarja Hazánkat őrizni... Feltámadás lesz a szenvedésből...”

Majd kezébe veszi a Krisztus-korbácsot s azzal ostromozza a farizeus hazafiakat:

„Meggyőződéssel vallom, hogy a magyarság óriási többségét a szenvedés megtisztította és magas öntudatra emelte. Azonban – sajnos – akadnak még mindig fölöslen, akiknek a szenvedés is csak alkalom az érvényesülésre. Akiknek nem az ország sorsa fontos, hanem önmaguk! Akiknek Magyarország nem haza, a mindenekfölött való. Ezek az örök templomi

Írta: Adminisztrátor

2012. október 20. szombat -

árusok, akik áldozati galambokkal spekulálnak és a Golgothán most is Krisztus-ruhán osztozkodnak. Ezek a hivatlan és politikai zugkártyások mit törődnek azzal, hogy agyunk zsibong, szívünk túlcsordult, testünk reszket, mintha ravatalról leemelt új élet járna át... S az otthonmaradt szenvedők égre szegezett tekintettel zsolozsmázzák a Fennvalóhoz: Emeld fel, Uram a reáerőltetett szemfedőt Magyarország arcáról..."

Szívfacsaró gondolatok törnek fel megrendíthetetlen székely-magyar lelkéből a menekült magyarság sorstragédiájával kapcsolatban:

„A lejáró élet görnyedtségével hordozzuk koldustarisznyáinkat... mi a világvihartól szétszórt magyarok... a föld legtragikusabb nemzetének árva gyermekei... hiszen letépett rólunk a sors és az élet úgyszólván minden földi dolgot... a rongyot nem szégyelljük, de nem emlegetjük... minden magyar idekint, külön végzetet hordoz, és saját tragédiájával birkózik... megnyugtató, hogy a lágerek magyar gyermekeinek árnyaszerű, sovány, kicsi arcocskáin mosoly van és álmaikban pótolják, mit az élet megtagadott tőlük... Szemükben fény gyúl, mialatt Édesanyjuk a magyar szót csókolja rájuk..."

És amikor örökre elnémult Nyirő József ajka, örökre megszűnt dobogni mindig a magyarságért rajongó szíve, mi, akik itt maradtunk, csak a némaságunkkal tudunk beszélni az elfogódottság miatt... mert kevés a szó kifejezni a sok érzést és gondolatot, amely megrohanja a gyászolót. Hisszük, hogy szellemében a halhatatlan nagy magyar író ott fenn a Mennybenlakó trónusa közelében hathatós imáival kikönyörgi magyar hazája és árva székely népe számára a vörös rabigából való mielőbbi felszabadulását.

És mi tudjuk a kötelességünket. Nyirő József harangzúgású intelme kongatja lelkünket:

„Csak a kereszt magasságából láthatjuk meg a Magyar Feltámadást!"

Csávossy Leó

(Magyar Végvár, 1955. október)